Katılacak ülke sayısı bu yıl 26'ya düştü

İzmir Fuarı'nda gazinolar gene ağırlık taşıyacak

● Mimarlar Odası: Kültür Park'taki yeşil alanlar ticari amaçlar nedeniyle her geçen yıl azalıyor.

Celal BAŞLANGIÇ

İZMİR — Açılışı 20 Ağustos'ta yapılacak 51. İzmir Uluslararası Fuarı'nın kurulacağı Kültürpark'ın her yanı, büyük bir şantiyeyi andırıyor. Yerli firmalar ve yabancı ülkeler bir yandan pavyonlarını hazırlarlarken, diğer yandan da satacakları ya da teşhir edecekleri malları fuar alanının içine yığmaya başladılar.

Fuar'daki beton alanlar geçen yıllardaki gelişimini sürdürüyor. Bir de bunlara garip yapılar katılıyor. Mimarlar Odası İzmir şube sekreteri **Sermet Elçi**, fuar'da yapılan yapıların bugünkü Türk kültür birikimi ve uygarlık düzeyine uygun olmadığını belirterek, **«Derme-çatma yapıların sayısı gün geçtikçe artıyor. Bunun nedeni fuar'ı bir ticarethane, bir para basma makinası gibi görmekten kaynaklanıyor. Her köşede mantar gibi büfeler, satış yerleri bitiyor. İzmir'in nefes almasını sağlayan yeşil alanlar, ticari amaçlar nedeniyle bozuluyor. Oysa fuar'daki yeşil alanların korunması gerekli»** diyor.

Çevreyle bütünleşmeyen ve çevre bütünlüğünü bozan yapılar arasında Fuar ve Turizm Müdürlüğünce kiraya verilen satış yerleri de yer alıyor. Birkaç metrekarelik satış yeri fiyatının 250 ile 350 bin lira arasında değişmesine karşın, hiç boş yer kalmadı. Ancak, dükkanları kiralayanlar bir sürprizle karşılaştılar. Bazı satış yerlerinin anahtarları kaybolmuştu. Fuar ve Turizm Müdürlüğü, «ne yapacağız» diye soran kiracılara, kilitleri kırmayı önerdi.

Kiracılar, anahtarlar kaybolduğu için elde çekiç ve keskiyle satış yerlerinin yolunu tuta dursunlar, hemen yanlarında Levent Kırca, **«Anahtarlar ve Sahipleri»** oyununu oynuyor. Fuar açılmadan İzmir'e gelen bazı tiyatro grupları, fuar'dan önce İzmir'lilere biraz da olsa fuar havasını yaşattı. Kırca'nın dışında, Ankara Sanat Tiyatrosu, Atatürk Açık Hava Tiyatrosu'nda **«Rumuz Goncagül'ü»**, Tuncay Özinel tiyatrosu da **«Alma mazlumun alnı»** sergiliyor. Tiyatroların yanında, fuar zamanı yapılacak eğlencelerin de hazırlıkları sürüyor.

Ajda Pekkan'ın, Büyük Kabere'si, Atatürk Açık Hava Tiyatrosunda. Giriş için İzmir Belediyesi'nden bin lira fiyat istenmiş. Ancak, belediye yetkilileri 500 ile 750 lira arasında bir fiyat vermeyi düşünüyorlar. Diğer gazinolar ise 750 lira fiyat istedi. Geçen yıl 900 lira olan gazinoların istedikleri bu fiyatı encümen fazla buluyor. 400-500 lira olması düşünülüyor. Gazinoların kadroları da belirlenmeye başladı. Ekici Over'de **Neşe Karaböcek**, Göl Gazinosu'nda **Nükhet Duru**, Luna Park'ta **Muazzez Abacı**, Küba'nada **Ferdi Özbeğen** belli olanlar arasında. Geçen yılın flaş ismi **Coşkun Sabah** ise, Kervansaray'da kalabalık bir grupla sahneye çıkacak. Sabah'ın, değişik bir çalışma sunacağı Türk sanat müziğinde devrim yapacağı söyleniyor.

Bu yıl fuar'daki önemli değişikliklerden biri de, dünya Rock And Roll şampiyonası'nın yapılması. 27 ağustosta Atatürk Açıkhava Tiyatrosu'nda gerçekleştirilecek şampiyonayı, **«Uluslararası Dans Birliği»** düzenliyor. 22 ülkenin katılacağı şampiyonada Türkiye'yi Tolga Han temsil edecek.

51. İzmir Uluslararası Fuarı'na katılan ülke sayısı bu yıl 26'ya düştü. Geçen yıl ise bu sayı 29'du. Dünyadaki ekonomik bunalıma karşın, bu kadar ülkenin katılması bile, başarılı bir çalışma olarak değerlendiriliyor. Belediye Başkanı **Cahit Günay**, fuar'ın kalitesinin korunması ve işlevini yerine getirmesi için yoğun çaba harcıyor. Her geçen yıl, biraz daha panayirlaşan İzmir Uluslararası Fuarı'nın genel çizgisi bu yıl değişecek mi?

Hacca gidiş ücreti arttı

● Havayolu ile gidecek olan hacı adayları 225, karayolu ile gidecek hacı adayları ise 165 b'n lira ödeyecek

ANKARA, (UBA) — Döviz kurlarında meydana gelen artışlar nedeniyle hacca gidiş ücretleri artırıldı.

Diyanet İşleri Başkanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, Türk Havayolları'nın döviz kurlarında meydana gelen artış üzerine bilet ücretlerine zam yapması sonucu 22.500 liralık bir fark ortaya çıktı.

Hacca gidiş fiyatları ilan edildiği sırada 87 bin lira olan uçak biletlerinin 109 bin 500 liraya yükselmesi üzerine hava yolu ile hacca gidiş ücreti 225 bin liraya yükseldi.

Diyanet İşleri Başkanlığı yetkilileri, karayolu ile hacca gidiş bedellerinin artırılmasına neden olarak turizm mevsimi olması ve otobüs sahiplerinin fiyatları yetersiz bularak müracaat etmemelerini gösterdiler. Bunun üzerine gerekli 500 otobüsün sağlanabilmesi amacıyla otobüs ücretlerine zam yapılması kararlaştırıldı. Dış seyahat vergisi ile 300 bin lirayı bulan artışta hacı adaylarına kişi başına 7.500 lira olarak yansıtıldı. Yetkililer bu artış nedeniyle karayolu ile hacca gidiş ücretinin de 165 bin liraya yükseldiğini bildirdiler.

Hacı adayları için gerekli 4 milyar 600 milyon lira tutarındaki döviz daha önce Merkez Bankası'ndan sağlandığı için bu konuda döviz artışının hacı adaylarına yansıması önlenmiş oldu.

Yetkililer yaptıkları açıklamada hacı adaylarının ücretlerde meydana gelen bu farkları 27 Ağustosa kadar illerdeki Vakıflar Bankası hac hesabına yatırarak aldıkları dekontların bir örneğini il müftülüklerine vermelerini istediler.

İki aydır cevap bekleniyor

İsrail, 10 Türk'ün ölümü konusunda sorumluluk almıyor

ANKARA, (Cumhuriyet Bürosu) — Türkiye, İsrail'in geçen haziran ayında Lübnan'a saldırısında ölümüne yol açtığı 10 Türk vatandaşının durumu ile ilgili olarak Tel Aviv'den yanıt beklerken, İsrail'in olayda sorumluluk kabul etmeye yanaşmadığı ortaya çıktı.

Sözkonusu olay, İsrail'in Lübnan'ı işgale başlamasından birkaç gün sonra, 10 haziran tarihinde sabaha karşı 5.30 sularında Lübnan — Suriye sınırındaki Jusia geçiş kapısında meydana gelmişti. İsrail savaş uçakları, sınır kapısına giriştikleri, saldırıda savaştan kaçmaya çalışan ve çoğunluğunu Lübnan'da işçi olarak çalışan Türk vatandaşlarının oluşturduğu insanları taşıyan bir otobüsü bombalamışlardı.

Saldırı sonunda otobüste bulunan Türklerden 10'u ölmüş, 27'si yaralanmıştı. Olayın görgü tanığı Türkler, saldırının İsrail uçakları ta

(Arkası 9. Sayfada)

Türkiye'de 4 milyon çocuk, "koruma ve bakım,,a muhtaç

5 milyonluk İstanbul'da 1.225 çocuk koruma altında

Reha ÖZ

«Çocuk düşürme» ve «Kürtaj» ülkemizin en önemli sorunlarından biri, bu konudaki yasal düzenleme çalışmalarının son aşamaya gelmiş olması da sevindirici. Ancak, bu konuya bağlı olarak, birçok sorunun varlığından da sözetmek olası: «İstenmeyen çocuk» sorunu örneğin.

«Çocuk düşürme» ve «kürtaj» sorunlarına bağlı olarak, **«İstenmeyen çocuk»ların Türkiye'de** büyük sorun olduğuna kuşku yok.

«İstenmeyen çocuk» deyimini, geniş anlamda, doğum önlemesi ve sonrası için kullanırsak, evlatlık, besleme, sokakta kalmış, suça yönelmiş çocukların da, «istenmeyen çocuklar» olduğunu gözönüne almamız zorunlu.

Ve ülkemiz sokakları, bu tür «istenmeyen çocuk»larla dolu.

Nüfus Planlaması Yasa Tasarısı'ndan sonra, geçtiğimiz aylarda yine Danışma Meclisi gündemine getirilen, **«Sosyal Hizmetler Kurumu»** Yasa Tasarısı, Türkiye'mizin yıllardır kanayan bir başka yarasını daha deşti: Korunmaya, bakıma muhtaç çocuklar sorunu.

Ülkemizde bugün, 0-19 yaş bölümünü oluşturan çocuk ve gençlerimizin yüzde 15'i, yani yaklaşık 4 milyonu, **«korunmaya ve bakıma muhtaç çocuk»** sayılmakta. DPT'nin 1975 yılında yaptığı belirlemelere göre ülkemizde 1 milyon 250 bin korunmaya muhtaç, 3 milyonun üstünde de ruh, zihin ve beden yapıları arızalı, kör, topal, geri zekâlı çocuk bulunmakta.

● İLK YASA

«Korunmaya Muhtaç Çocuklar» hakkındaki ilk yasa 5387 sayıyla 23 mayıs 1949 tarihinde çıkarıldı ve 25 mayıs 1957 tarihine değin yürürlükte kaldı. Ancak uygulamadaki aksaklıklar ve çocuk sorunlarının toplumu daha uygun yollardan çözülmesi gereği gözönüne alınarak yerini yine aynı adlı 6972 sayılı yasaya bıraktı.

Bu yasanın 1. maddesine göre, **«korunmaya muhtaç çocuklar»**, beden, ruh ve ahlâk gelişmeleri tehlikede olan, ana ve babası tarafından ihmal edilip, fuhuşa, dilenciliğe, alkolü

(Arkası 9. Sayfada)

Yedi ayda 3930 işçi kesin dönüş yaptı

EDİRNE, (THA) — Son aylarda özellikle Almanya'dan kesin dönüş yaparak yurda gelen işçiler, mevzuatı yeterince bilmedikleri için Kapıkule gümrük kapısında eş yalarıyla günlerce bekliyorlar.

Gümrük yetkilileri 1982 yılının ilk 5 ayında yurda kesin dönüş yapanların sayısının 1480 ve haziran ile temmuz aylarında gelenlerin sayısının 2450 dolayında olduğunu belirterek yurda giriş yapan işçilerin dikkat etmeleri gereken en önemli konuları belirledi.

● Gümrük kapılarındaki nakliye işlemleri cumartesi - pazar hariç hergün saat 18'e kadar yapılmaktadır. İşlemler uzun sürdüğü için mesai bitiminden 2 saat öncesine kadar ve tatil günleri dışındaki günlerde başvuruda bulunulmalıdır.

● Getirilen eşyaların kullanılmış olması ticari amaçlı ve başkalarına ait olmaması gerekir.

● Daha önce pasaportunu kaybetmiş olan işçi, en yakın Türk konsolosluğunda, elindeki mevcut pasaporta «daha önce naklihane yapmamıştır» notunu koydurmalıdır.

● 18 yaşından küçük olanlar, en az iki yıl yurt dışında kaldıktan sonra dönüş yaparak ev eşyası getirmek istiyorlarsa, kiracı oldukları ev sahibinden «evimde 3 yıldır, aylık 200 DM. karşılığı oturmaktadır» gibi belge alıp polise tasdik ettirdikten sonra, en yakın Türk konsolosluğunda tercüme ve tasdik ettirmelidir. (Ayrı evde kaldığını ispatlıyamayan eşya getiremez.)

Tersanelerin Haliç'i boşaltma süresi doluyor

Tuzla'daki yeni tersane alanları yatırım bekliyor

Levent SANİN

ANKARA — Gemi inşa ve bakım onarım sanayicilerine Haliç ve Boğaziçi'ndeki tersanelerini tahliye etmek için tanınan süre bu ay sonu bitiyor. Özel tersane sahipleri Çevre Müsteşarlığı ve Başbakanlık Deniz Müsteşarlığı'nın Haliç'in doğal güzelliğinin korunması amacıyla aldığı boşaltma kararına rağmen, Tuzla'daki yeni yerleşme bölgelerine taşınma işlemine başlamadılar.

Haliç ve Boğaziçi'nin fabrika ve tersane artıklarıyla kirlenerek doğal güzelliğinin bozulmasından sonra Yüksek Planlama Kurulu, Haliç'teki özel sektör tersanelerine Tuzla yakınındaki Aydınlı Koyu'nu tahsis etti. Ulaştırma Bakanlığı'nca da Haliç ve Boğaziçi'n de tersane işletenlere öncelik tanınarak, Tuzla'da yatırım yapmak isteyen girişimcilere 1978 ve 1980 yılında parsel dağıtıldığı, özel tersane sahipleri ile yapılan kira sözleşmesine göre, parseller 49 yıl süreyle tersane sahiplerine kiraya verilecek. Daha sonra bu alanda kurucu tersanelerini sabit yatırım tesisleri ile birlikte devlete devredilmesi öngörüldü. Haliç'in temizlenme çalışmalarıyla birlikte, burada kurulan tersanelerin en geç 17 mart 1982 tarihine kadar Tuzla Aydınlı özel sektör tersane bölgesine taşınması istendi. An-

(Arkası 9. Sayfada)

İzmir Partizan davası

30 sanık 3-15 yıl arası hapis cezalarına çarptırıldı

■ TİKB ÖRGÜT DAVASINDA BİR SANIĞIN FKÖ'YE KAN BAĞIŞI YAPMA TALEBİ CİDDİYETTEN UZAK GÖRÜLEREK REDDEDİLDİ. MAHKEME AYNI SANIĞIN SAVUNMASINI MAHKEMELERE HAKARET OLARAK DEĞERLENDİREREK YARIDA KESTİ.

Haber Merkezi — İzmir'de Mektep Mahallesi'nde kurdukları Kültür ve Dayanışma Derneği çatısı altında TKP/ML-TİKKO Partizan örgütü doğrultusunda çalışmalar yapmaktan yargılanan 46 sanık dün İzmir 1 numaralı Askeri Mahkemesi'nde son duruşmaya çıktılar. Yargıç davanın sona erdiğini bildirerek son sözlerini söylemelerini istediğinde sanıklar kendilerine yöneltilen suçlamaları reddettiklerini açıkladılar.

Mahkeme heyetinin bundan sonra açıkladığı kararına göre, sanıklardan Atilla Kara 15 yıl, Yüksel Kuru 10 yıl, Abdullah Kara, Kenan Akdemir 3'er yıl 4'er ay, Ömer Topçu, Elbeyi Yeşiloğlu, Nurettin Bayır, Nergiz Nizam 6'şar yıl, İbrahim Karatepe, Kader Akbuğday, Ağa Ferit Acar, Osman Topçu, Gülistan Özdemir, Necmettin Yalçınkaya, Zeynel Göktaş, İlhan Çetin, İsmet Tosun, N. Uğun Sülün, Turan Çatal, İnci Aygün, Yılmaz Şen, A. Hakan Özden, Zehra Emre, İlhan Kalmaz, Hasan Çetinkaya, Haydar Şen 5'er yıl, Sabahattin Kepenek, Nejat Akkoç 5'er yıl 8'er ay, Meliha Kanık, Orhan Şahin 4'er yıl 4'er ay ağır hapis cezasına çarptırıldılar. Mahkeme 16 sanığın da delil yetersizliğinden beraatlerini kararlaştırdı.

TİP DAVASI

İSTANBUL — 98 sanığın yargılandığı TİP davasına İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi'nde 2 no'lu Askeri Mahkemesi'nde devam edildi. Dünkü duruşmaya 17'si tutuklu, 27 sanık katıldı. Duruşmada tutuksuz sanıklardan bazılarının talimatla alınan ifadeleri okundu.

Savunma avukatları delillerin en iyi bir şekilde değerlendirilmesi ve sanıklara savunma imkânı sağlanabilmesi için dosya fotokopisinin bir örneğinin sanıklara verilmesi yönünde mahkemenin karar almasını ve tutuklu 17 sanığın tahliyesini istediler. Mahkeme, tahliye talebini reddederken, sanık vekillerinin aralarından seçecekleri bir avukat tarafından dosya fotokopilerinin çıkarılıp bir dosya haline getirilerek mahkemeye verilmesinden sonra, bu fotokopilerin savunmalarını hazırlayabilmeleri için tutuklu sanıklara verilip verilmemesi konusunun cezaevinin bağlı bulunduğu Sıkıyönetim Komutanlığına iletilmesine karar verdi.

Mahkeme, aynı mahkemede ayrı bir davada yargılanan ve karar aşamasına gelen TİP Giresun il teşkilatı yöneticilerinin dava dosyası ile fiili ilişki nedeniyle birleştirilmesini de kararlaştırdı. Birleştirilen dosyada E. Şansal Dikmen, Mehmet Söner Akan, Mustafa Işık, Mustafa Köksal, Nevzat Özdemir, Faruk Aslan, Seyfi Aydın ve Ali Kemal Kabacaoğlu sanık olarak yargılanıyordu.

Duruşma 26 ağustos perşembe gününe ertelendi.

THKP-C KURTULUŞ DAVASI

● 111 sanığın yargılandığı THKP-C Kurtuluş davasına İstanbul 2 numaralı Askeri Mahkemesi'nde devam edildi. Bir başka davadan yargılanan Mehmet Bıyıklı adlı sanığın iki davasının birleştirilmesi sonucu sayıları 111'e yükselen sanıklardan 14'ü hakkında idam cezası isteniyor.

Dünkü duruşmada iddianameyi okumaya başlayan Askeri Savcı, «Kurtuluş» örgütünün Marksist - Leninist doğrultuda bir proletarya diktatörlüğü kurmayı amaçladığını belirtti. Savcı Yüzbaşı Osman Baykal, örgütün kuruluş amaçlarını, stratejisini ve 1 Mayıs ile ilgili değerlendirmelerini anlattı.

Mahkeme, iddianamenin okunmasının tamamlanması için duruşmayı bugüne erteledi.

TİKB DAVASI

● Yasadışı Türkiye İhtilalci Komünistler Birliği adlı örgüt davasına 1 nolu Askeri Mahkemede devam edildi. Sanıklar ve avukatlarının savunmalarını yaptıkları dünkü duruşmada sanık Fatih Öktülmüş'ün savunmasında mahkemelere hakaret ettiği gerekçesiyle savunması yarıda kesildi. Bu bölüm tutanaklara geçtiğince şöyle geliştı:

«Fatih Öktülmüş savunmasını okumadan önce talebi olduğunu belirtti. Filistin Kurtuluş Örgütü'nü kan bağışı ile il-

(Arkası 9. Sayfada)

4 kisilik taşıma ruhsatı bulunan dolmuşlar 5 yolcu alamayacak

İstanbul Haber Servisi — İstanbul'da bir süreden beri minübüsçülerle mücadeleye giren trafik şubesi ekipleri, şimdi de 4 kişilik taşıma ruhsatı bulunmasına karşın 5 yolcu alan dolmuş sürücülerine gözaçtırmıyor.

Avrupa otomobillerine oranla daha dar olan yerli yapım otomobillerin ön kesimlerine 2 yolcu alınması direksiyon hakimiyetini engellediği gibi, can güvenliği açısından da sakıncalı görülüyor. Sık sık taksi ve dolmuş sürücüleri ile vatandaş arasında gerginliklere yol açan kapasite dışı taşıma karşısında, sürücüler benzin ve yedek parça fiyatlarının yüksek olduğunu söylerken, yolcu da rahatsız olduğunu belirtiyor.

Toplu taşımacılığın yetersiz oluşu ile konunun üzerine gidilmediğini belirten Trafik Şubesi yetkilileri, halktan gelen şikâyetler karşısında bu yöndeki denetimlere ağırlık verildiğini ifade ediyorlar. Dolmuş ruhsatı ile çalışan taksi sürücülerinin otomobillerine 5 yolcu almalarının yasalar gereği suç olduğuna dikkati çeken yetkililer, bu durumlarda 500 lira para cezası kesildiğini vurguladılar.

Sürücüler **«4 kişi ile masraflar karşılanmıyor. Dolmuş yapmadığımız zaman da binbir küfür yiyiyoruz.. Bu benzin ve yedek parça fiyatları karşısında ne yapacağımızı biz de şaşırdık. Sıkışan binmesin...»** şeklinde konuşuyorlar.

Öte yandan kontrolların şehrin her kesiminde yoğun şekilde sürdüğüne dikkati çeken ilgililer, İstanbul trafiğinde seyreden ve ticari faaliyet gösterdikleri saptanan özel plakalı otomobillerin de, ruhsatlarının iptal edileceğini, yasalar gereği haklarında işlem yapılacağını söylediler.

İstanbul Tabip Odası Dr. Akkent'in savunmasını alacak

İstanbul Haber Servisi— İstanbul Tabip Odası, **«Bebek»** ticaretiyle ilgili olarak tutuklanan Dr. Cumhur Akkent hakkında soruşturma açarak savunmasının alınmasına karar verdi. Önceki gün toplanan İstanbul Tabip Odası Yönetim Kurulu ayrıca Akkent'in Onur Kuruluna verilmesini de kararlaştırdı. Boğaziçi Kliniğiyle ilgili Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'nın soruşturmasının ise son aşamada olduğu öğrenildi.

Yetkililer, Özel Boğaziçi Kliniğinde doğum yapan hastaların tatilde olması nedeniyle soruşturmanın geciktiğini belirterek, soruşturmanın en kısa zamanda sonuçlanacağını söylediler.

harap olan harabeler — İsmail GÜLGEÇ

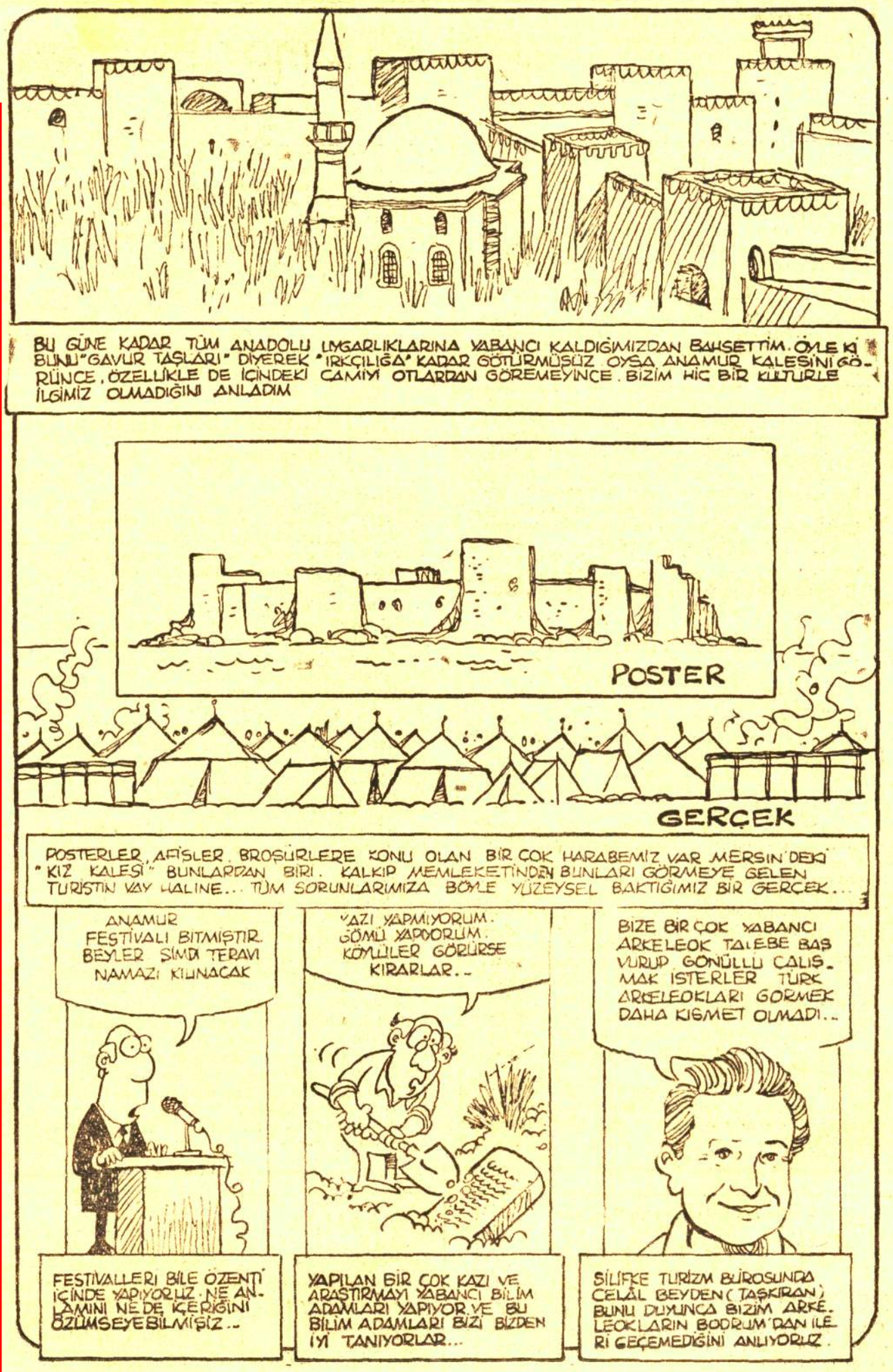

(SÜRECEK)

Her 100 çocuktan biri gerizekâlı doğuyor

75 bin ağır gerizekâlı çocuğa ayrılan yatak sayısı 24

■ UZMANLAR UYARIYOR: «BİLGİSİZLİK VE TEDAVİ EKSİKLİĞİ GERİZEKÂLI ÇOCUK SAYISINI KORKUNÇ ŞEKİLDE ARTIRACAK».

Yavuz OKAYBEN

Türkiye'de bulunan 75 bin ağır gerizekâlı çocuk için sadece Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesinde 24 yatak ayrıldığı öğrenildi.

Her yüz çocuktan birinin gerizekâlı olarak dünyaya geldiği Türkiye'de, bu tür hasta çocuğun bakım, tedavi ve eğitimi için de yeterli ünite bulunmadığı bildirildi.

Akraba evlilikleri, ilk üç aylık dönemlerde hamilelikte anne adaylarının antibiyotik türü ilaçlar alması, kızıl, kızamık gibi ateşli hastalıklar geçirmesi gibi nedenlerden kaynaklanan gerizekâlı çocuk doğumlarının önünün alınması için anne ve baba adaylarının eğitilmesi gerektiği savunuldu.

Bu arada ülkemizde bulunan 450 bin gerizekalı çocuktan yaklaşık 75 bininin ağır gerizekâlı olduğu, ancak yatak ve ünite yetersizliğinden tedavilerinin yapılamadığı bildirildi.

Konu ile ilgili olarak bilgi veren Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesinden bir uzman, 75 bin gerizekâlı çocuktan ancak 24'ünün sadece Bakırköy Ruh ve sinir hastanesinde ayrılan yataklarda tedaviye alınabildiğini söyledi.

Ülkemizde bulunan 450 bin gerizekâlı çocuktan dört te üçünün eğitimle toplu-

(Arkası 9. Sayfada)